

EGYÜTTMŰKÖDÉS BEN AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRAK

Budapest, 2025.03.05.

MKE90,

avagy hivatásunk múltja,
jelene, jövője a trendek,
kihívások és az igények tükrében

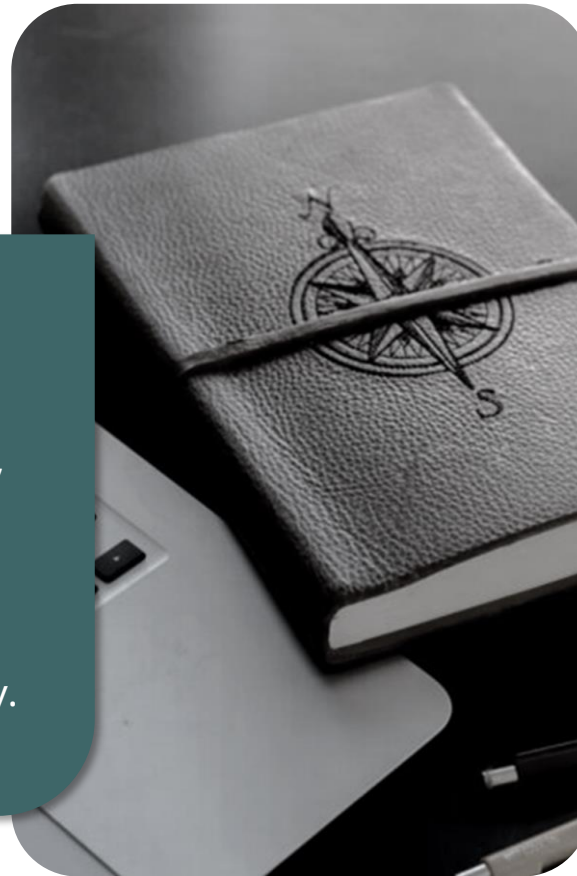

Egyetemi könyvtárak szerepe

Kettős szerep:

- a hallgatók támogatása tanulmányaikban: (szak)irodalom-hozzáférés, módszertanok (előadás, eszközhasználat)
- kutatástámogatás: szakirodalom-hozzáférés, publikálás-támogatás

Emellett egyre fontosabbá válik a közösségi és tudományos együttműködés és a közösségi tudomány.

Az előadás célja

Bemutassuk az egyetemi könyvtárak közötti hatékony együttműködési példákat, amelyek a tudás megosztását, az innovációt és a közösségi elköteleződést szolgálják.

Digitalizálási és tudományos együttműködések

A 2024-es évben az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár az OSZK-val közösen elindította a papíralapú szakdolgozatok digitalizálási projektjét. A cél, hogy több mint 186 000 szakdolgozat és doktori disszertáció váljon digitálisan elérhetővé, miközben mesterséges intelligencia alapú megoldásokkal segítik a dokumentumok ellátását metaadatokkal.

Az egyik legfontosabb trend, hogy a könyvtárak nemcsak a hagyományos, fizikai dokumentumok kezelésére fókuszálnak, hanem a digitális átalakulásra is.

A könyvtáraknak egyre nagyobb szerepe van a tudományos közösségben, hiszen a digitalizálás nemcsak a dokumentumok megőrzését, hanem azok hozzáférhetőségét is növeli, ami a kutatás és az oktatás szempontjából kulcsfontosságú.

Kiadói együttműködések

A 2024. júniusban indult a CELISR: BME OMIKK és OSZK közös kiadású könyvtártudományi szakfolyóirat

OJS platformszolgáltatás

- ELTE EKL és Magyar Nemzeti Múzeum
- OSZK és BME OMIKK

A kiadói tevékenység is az online only forma felé tolódott.

Nemzetközi együttműködések és szakmai **kapcsolatok**

Az egyetemek közötti nemzetközi együttműködések a tudományos élet globális fejlődését is elősegítik.

A HUNOR (HUNGarian Open Repositories) munkacsoport elsődleges célja a magyar tudomány hazai és nemzetközi láthatóságának és elismertségének növelése.

Ezt a tudományos eredmények hatékony disszeminációjával, egy országos nyílt hozzáférésű repozitóriumi infrastruktúra kiépítésével, módszertani központ létrehozásával, valamint a nemzetközi szabványok és külföldi know-how hazai alkalmazásával valósítja meg. A nemzetközi kapcsolatok erősítésére is nagy hangsúlyt fektet: részt vesznek az OpenAIRE, RDA, EOSC által szervezett képzéseken, bekapcsolódtak a Skills4EOSC tevékenységeibe, és saját szervezésű Train the Trainer eseményeken fejlesztik nyílt tudományos kompetenciáikat.

CoARA (Coalition for Advancing Research Assessment) fő célja a jelenlegi, elsősorban a publikációk mennyiségére alapuló tudományos teljesítményértékelési rendszer újragondolása a technológiai változás fényében.

Az ELTE Egyetemi Könyvtár a CHARM-EU Európai Egyetemek Szövetségével közösen szervezett workshopot, ahol a résztvevők közösen keresték az együttműködési lehetőségeket. A design thinking módszert alkalmazva a könyvtári vezetők innovatív ötleteket dolgoztak ki a fenntartható és inkluzív könyvtári szolgáltatások fejlesztésére.

Szakmai kapcsolatok és fejlődés

Felsőoktatási könyvtári benchmarking
NKA pályázat, 2024. dec. - 2025 május

SZE az Óbudai E, Pannon E, Debreceni E-vel közös konzorciumban
Fő témák:

- Könyvtárnépszerűsítés, hallgatói élmény
- Tudományos kutatás és publikálás támogatása
- Repozitórium
- Benchmarking tevékenység során összehasonlításra szánt területek és a kapcsolódó célkitűzések

Összehangolt állománygyarapítás: Az Eszterházy Károly Katolikus Egyetem Tittel Pál Könyvtára mintegy fél évszázados együttműködésben az Egri Főegyházmegyei Könyvtárral.

Könyvtároscsere program (BGE)

Workshopok, konferenciák:

- Mesterséges intelligencia a könyvtárban, 2x2 napos workshop (EKK)
- Nem mindennapi digitalizálás workshop (EKK és könyvtári ill. ipari partnerszervezetekkel)
- Hagyományok és kihívások konferenciasorozat (ELTE EKL)

Az ELTE Egyetemi Könyvtár és Levéltár a hallgatókkal együttműködve közösségi teret alakított ki, ahol a diákok egyéni, páros és csoportos munkára is lehetőséget kaptak. A térben könyvbemutatók, workshopok és interkulturális tréningek kaptak helyet, amelyek elősegítették a hallgatók közötti kapcsolatok erősödését.

Hallgatókkal való együttműködések

Az egyetemi könyvtáraknak kulcsszerepük van a hallgatók oktatási élményének gazdagításában. Az új típusú közösségi terek és szolgáltatások nemcsak a tanulást, hanem a szórakozást és a közösségi élményeket is szolgálják. Ezzel is megalapozva a hallgatók bevonását.

További példák:

- Vizsgaidőszaki hosszabbított nyitva tartás
- Hallgatói könyvtártúrák
- Iskolai közösségi szolgálat
- Hallgatói konferenciák (SZE EKL)
- PPKE Jogi Kar és OGYK: adatbázisbemutató, forráskutatási gyakorlat, kedvezményes beiratkozás

Az egyetemi könyvtárak nemcsak a fizikai térben, hanem a szolgáltatásfejlesztésben is reagálnak a hallgatói igényekre.

A BGE Könyvtár és a Marketing Tanszék közösen dolgozott hallgatói kampányokon, például a TikTok és Instagram használatával népszerűsítették a könyvtárat. A hallgatók aktívan részt vettek a marketing tartalmak készítésében, amely segítette a könyvtár elérhetőségét és a közösségi média felületeken való jelenlétét.

Fenntarthatóság és kultúra

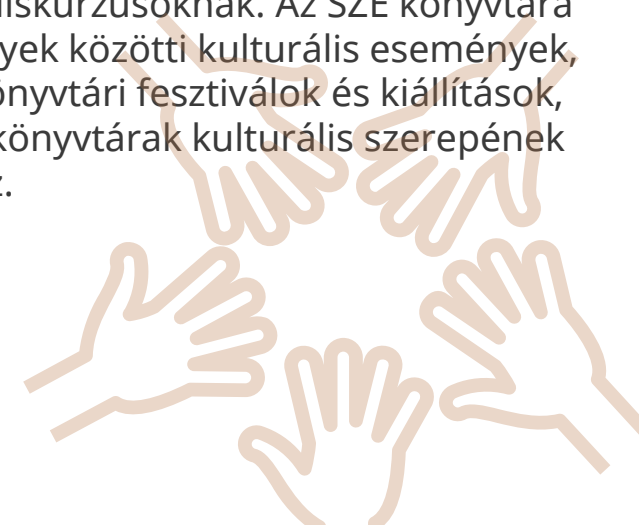
A fenntarthatóság egyre fontosabb szerepet kap a könyvtári működésben, mivel a közösségi események és rendezvények elősegítik a tudatosság növelését.

BGE Egyetemi Könyvtár és Fenntarthatósági Iroda közös rendezvényei: a „Hétköznapi félelmeink” és a „Kreatív karácsony” című események segítettek a könyvtárnak nemcsak a fenntarthatósági célok elérésében, hanem a közösségi kapcsolatok erősítésében is.

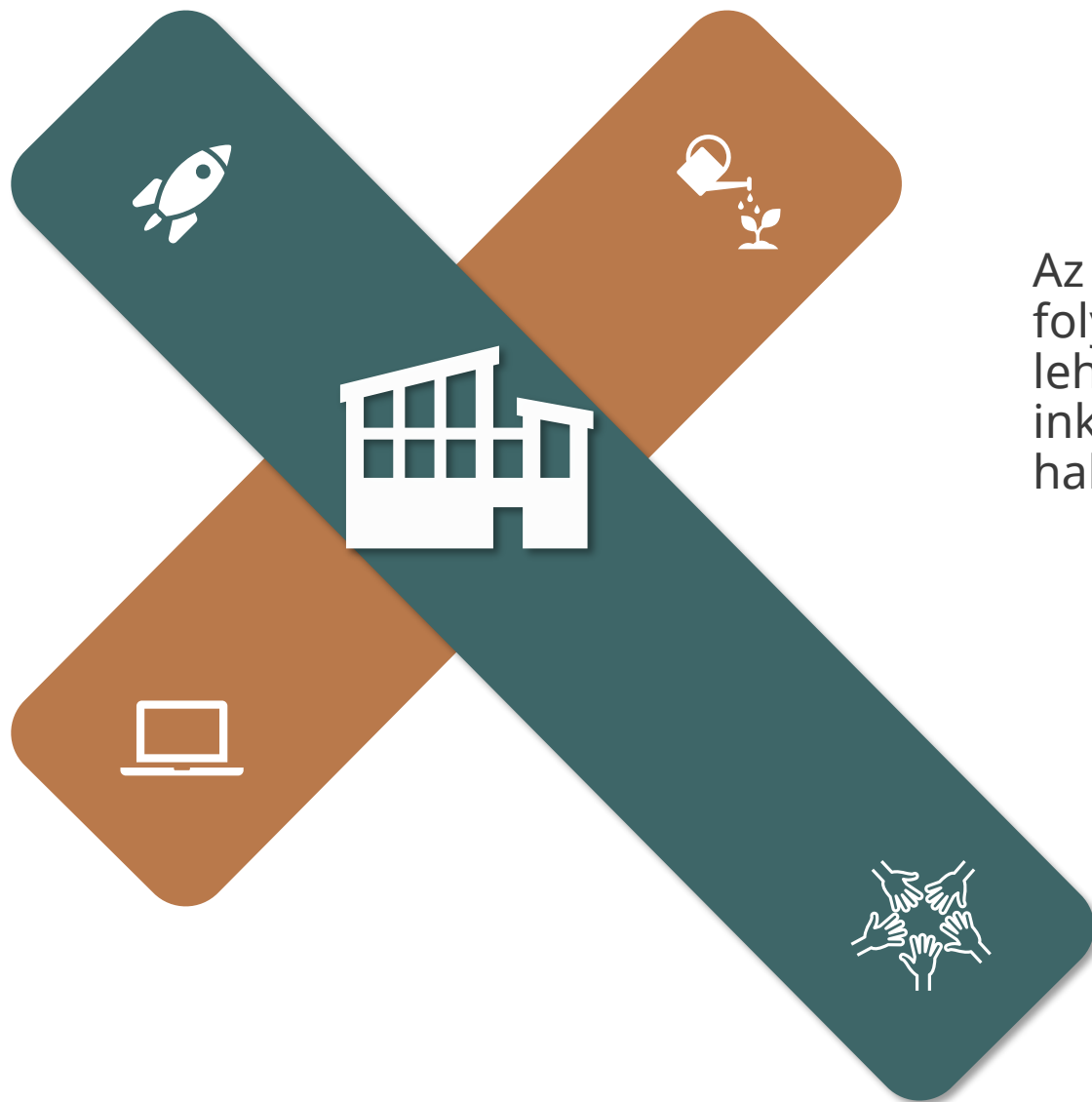
A könyvtáraknak egyre inkább olyan közösségi térként kell működniük, ahol a kulturális események és társadalmi diskurzusok is teret kapnak.

Az egyetemek közötti együttműködések révén a könyvtárak fontos szereplői lehetnek a kulturális és tudományos diskurzusoknak. Az SZE könyvtára és más intézmények közötti kulturális események, mint például a könyvtári fesztiválok és kiállítások, hozzájárulnak a könyvtárak kulturális szerepének megerősítéséhez.

Az egyetemi könyvtárak közötti együttműködések folyamatosan változnak és fejlődnek, így lehetőséget adnak arra, hogy a könyvtárak még inkább megfeleljenek a modern tudományos és hallgatói igényeknek.

Az egyetemi könyvtárak közötti együttműködések folyamatosan változnak és fejlődnek, így lehetőséget adnak arra, hogy a könyvtárak még inkább megfeleljenek a modern tudományos és hallgatói igényeknek.

A jövőbeli irányok középpontjában az áll, hogy hogyan támogathatják a könyvtárak a fenntartható fejlődést, hogyan integrálják a közösségi eseményeket és a digitális innovációkat, hogy minél inkább alkalmazkodjanak az egyetemi közösség elvárásaihoz.

EGYÜTTMŰKÖDÉS BEN AZ EGYETEMI KÖNYVTÁRAK

ekk.org.hu

Marton József

marton.jozsef@ekk.org.hu

Folytassuk!